

Vittraskolorna AB
Org. 556458-6716

2024-06-17

1 (17)

Dnr- SI 2024:449

Beslut

efter planerad kvalitetsgranskning vid Vittra
Vallentuna i Vallentuna kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på *Vittra Vallentuna* avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. Kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Namnbyte

Den 1 juli 2023 genomförde Skolinspektionen ett namnbyte från *regelbunden* kvalitetsgranskning till *planerad* kvalitetsgranskning. Detta påverkar ingenting vad gäller granskningens innehåll och genomförande.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Vittra Vallentuna i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområde finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver systematiskt leda och styra ett jämställdhetsarbete på skolan samt vidta åtgärder vid behov.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområde finns.

- Rektorn behöver se till att lärarna använder olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **13 januari 2025** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Redovisningen skickas via e-post, till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2024:449) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömning för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, Varje skolas utveckling, 2.1 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn på Vittra Vallentuna leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområde finns.

Rektorns arbete med uppföljning, analys och utveckling

Granskningen visar att rektorn genomför en kartläggning av skolans trygghets- och kunskapsresultat. Av inskickat material samt av intervjuer med rektorn, elevhälsopersonal och lärare framgår att rektorn analyserar olika kartläggningar som lärare, elevhälsopersonal och huvudman systematiskt sammanställer varje termin. Kartläggningarna innehåller elevers måluppfyllelse, individuella resultat och resultat per klass och kön samt resultat över tid och om elever befaras att inte nå målen. Genom bedömnings- och betygsdiskussioner, screeningsresultat och "Läsa, skriva och räkna-garantin" samt betyg och resultat från nationella ämnesprov följer rektorn upp elevernas kunskapsresultat. Utöver elevernas måluppfyllelse följer rektorn upp värdegrunds- och trygghetsarbetet genom olika enkäter och regelbundna möten och diskussioner med elevhälsan och lärarna. Det framgår även att rektorn följer upp undervisningens genomförande genom lektionsobservationer och enkäter, vilka rektorn diskuterar med lärare på ledningsmöten.

Granskningen visar vidare att rektorn analyserar resultaten och vidtar åtgärder utifrån det som kommer fram i kartläggningen. Av inskickat material och av intervju med rektorn framgår att rektorn sett att resultatet i matematik är lägre i vissa årskurser på högstadiet och att detta bland annat beror på hur undervisningen och framförallt testsituationer är upplagda. Rektorn har därför initierat ett arbete kring hur undervisningen bättre kan anpassas till olika elevers behov samt hur bedömningsituationer kan utformas. Vidare har rektorn sett att kunskapsresultat kan knytas till elevers läsförmåga. Rektorn har därför initierat ett arbete i de lägre åldrarna utifrån en modell för läsinlärning i syfte att skapa en ökad förståelse för att texter kan läsas på olika sätt och skapa ett gemensamt språk för lärare och elever när de arbetar

med läsning. Utöver detta har rektorn i sin analys sett att det finns elever med problematisk skolfrånvaro, vilket påverkar kunskapsresultaten. På skolan bedrivs därför ett främjande närvaroarbete där man bland annat infört tydligare rutiner och ett än mer systematiskt arbete kring ett relationellt förhållningssätt. På en generell nivå har rektorn sett att det pågående arbetet med en gemensam lektionsstruktur inte fullt ut implementerats av alla lärare, varför även detta är ett prioriterat område som kollegiet arbetar vidare med. För att bättre kunna arbeta med en behovsanpassad resursfördelning har rektor även initierat ett arbete med en enhetlig screening i samtliga klasser. Rektorn har även lagt in så kallade analysmöten där lärarna utifrån ett dokument får redogöra för hur lärarna ska anpassa undervisningen utifrån resultaten av dessa kartläggningar. Rektorn har sedan, utifrån identifierade behov, exempelvis satt in resurser i en klass på högstadiet som har stort behov av stöd i matematik och stöd till elever med NPF i de lägre åldrarna.

Rektorns ledning och organisation

Granskningen visar att rektorn leder och organiserar det pedagogiska arbetet utifrån ett tydligt fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Av intervjuer med lärare och rektorn samt av inskickad dokumentation framgår att rektorn på flera sätt skapar förutsättningar för lärare att samverka. Skolans lärare är indelade i tre arbetslag som träffas varje vecka. I det forumet arbetar lärarna med att planera och samverka samt gå igenom gemensam information. Alla lärare träffas även en gång i veckan under ledning av förstelärare för att arbeta med utvecklingsmålen i verksamhetsplanen. Arbetslagsledarna är också en del av skolans elevhälsa och fungerar som en länk mellan elevhälsan och arbetslagen. På Vittra Vallentuna är läsåret dessutom indelat i sex perioder vilka avslutas med dagar då lärarna, skolledningen och elevhälsan ägnar sig åt utvärdering och analys av undervisningen i olika forum. Under dessa dagar genomförs även kompetensutvecklingsinsatser utifrån skolans prioriterade utvecklingsområden. Rektorn har även en god insyn i skolans trygghetsarbete, genom att hen leder arbetet i trygghetsgruppen. Skolans arbets- och förhållningssätt är framförallt tydliga genom rektorns ledning av ledningsgruppen där rektorn, biträdande rektorn och arbetslagsledarna träffas varje vecka med syftet att styra skolan i en gemensam riktning. Även skolledningens lektionsobservationer är ett sätt att säkerställa att arbets- och förhållningssätt tillämpas.

Jämställdhetsarbete

Granskningen visar att det saknas ett tydligt strategiskt jämställdhetsarbete, trots vissa identifierade skillnader mellan pojkar och flickor. Av intervjuer med lärare, elevhälsopersonal och rektorn samt av inskickat material framgår att rektorn

tillsammans med lärarna och elevhälsan gör uppföljningar och jämförelser av trygghets- och kunskapsresultat utifrån kön. Uppföljningen har visat att flickor har en högre måluppfyllelse än pojkar i de yngre årskurserna medan det vänder i de äldre årskurserna där flickor har en tydligt lägre måluppfyllelse än pojkar. Skolan har identifierat att flickor i de högre årskurserna i högre grad drabbas av oro, stress och ångest vilket leder till hög frånvaro och som sedan är grunden till flickors lägre kunskapsresultat i de högre årskurserna. Det framgår dock att det förutom de åtgärdande insatserna på individnivå saknas ett främjande och förebyggande närvaroarbeta för flickor på gruppnivå. I Skolenkäten våren 2023 hade flickorna i årskurs åtta en låg värdering av skolans arbete med inflytande, information om utbildningen samt stimulans och stöd. Skolenkäten visade även tydliga skillnader i trygghet mellan flickor och pojkar i årskurs åtta där flickor skattade tryggheten på skolan lägre och pojkar skattade tryggheten klart högre än snittet för övriga deltagande skolor. I skolans egen undersökning av tryggheten i november 2023 skattar dock flickor i årskurserna 4-9 tryggheten högre än pojkarna. Av intervju med rektorn framgår att skolans egen enkät gällande undervisning inte är uppdelad utifrån kön. Det framgår vidare att de identifierade skillnaderna mellan pojkar och flickor till viss del har diskuterats och analyserats på ett strukturerat sätt och att detta främst lett till att det sätts in tidigare åtgärder för elever med problematisk frånvaro. Rektorn har inte heller undersökt om det finns skillnader i undervisningen eller om skolan i övrigt är jämställd så att alla elever oavsett könstillhörighet ges samma förutsättningar på skolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver systematiskt leda och styra ett jämställdhetsarbete på skolan samt vidta åtgärder vid behov.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn har identifierat skillnader i kunskapsresultat mellan pojkar och flickor, men att rektorn endast delvis analyserat vad dessa skillnader beror på samt inte analyserat om det finns behov av åtgärder i undervisningen för att säkerställa att undervisningen är jämställd.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn, tillsammans med lärarna, diskuterar och planerar för hur de gemensamt kan arbeta med jämställdhet på skolan. Rektorn behöver följa upp utbildningens organisering, innehåll och arbetsformer så att könsmonster kan uppmärksammas och försäkra sig om att all personal verkar för att jämställdhetsperspektivet genomsyrar skolans undervisning. Rektorn kan exempelvis

följa upp om lärarna på ett medvetet sätt speglar jämställda värderingar i undervisningens innehåll och i sin ämnesdidaktik samt om lärarna har ett jämställdhetsperspektiv i sin behandling av ämnesplanernas centrala innehåll. Rektorn kan även undersöka vilka krav och förväntningar som ställs på eleverna och i vilken grad det finns en medvetenhet bland personalen om hur pojkar och flickor bemöts och bedöms i skolan. Rektorn kan exempelvis använda skolans trivselenkäter och i dessa lägga till frågor som rör bemötande och upplevelser om jämställdhet i undervisningen och på skolan. Rektorn kan även behandla jämställdhetsfrågor i skolans redan pågående pedagogiska diskussioner och kollegiala lärande samt exempelvis följa upp lärarnas arbete inom området i medarbetarsamtalen. I dessa forum kan rektorn sedan, tillsammans med personalen, planera insatser utifrån identifierade behov så att flickor och pojkar får samma förutsättningar att lära och utvecklas.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

5 kap. 2 § skolförordningen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden.

Struktur och målfokus

Granskningen visar att undervisningen är strukturerad med tydligt målfokus. Av intervjuer med elever och lärare samt av lektionsobservationer framgår att lärarna återkommande har arbetat med gemensamma pedagogiska upplägg och att detta gett avtryck i undervisningen. Utöver att lärarna arbetar med att starta lektioner med en intresseväckande uppstart framgår att lärarna har sammanhang i genomgångarna genom att exempelvis återkommande hänvisa till vad de tidigare arbetat med eller vad målet och syftet är med de olika arbetsuppgifterna. Mål och syfte presenteras främst vid uppstart av arbetsområden men ofta även löpande som konkreta delmål i undervisningen och kopplas då till lektionernas olika moment. I lärarnas struktur för lektionerna ingår även att ha både muntliga och skriftliga instruktioner och ha en inledning och avslutning av lektionerna där eleverna är tysta innan uppstart och avslut av lektionen. Vidare framgår att lärarna ofta avslutar lektioner med att sammanfatta och reflektera över lektionsinnehållet och det genomförda arbetet tillsammans med eleverna genom interaktiva spel eller olika så kallade exit-tickets.

Lärarstöd och variation

Granskningen visar att eleverna ges ett aktivt lärarstöd och att undervisningen för det mesta är varierad. Av intervjuer med elever och lärare samt av lektionsobservationer framgår att eleverna har stöd av en tydlig lektionsstruktur, lärarnas arbete med individuellt stöd i klassrummet och att eleverna ofta uppmuntras att fråga varandra vid svårigheter. När eleverna arbetar med uppgifter enskilt eller i grupp rör sig lärarna mellan eleverna och försäkrar sig om att eleverna har förstått uppgiften genom att ställa frågor om uppgiftens innehåll. Det finns också möjlighet för vissa elever att få enskilt lärarstöd utanför klassrummet eller stöd av speciallärare. Lärarna arbetar också mycket med centrala begrepp i undervisningen som återkommer i olika övningar som ett stöd till eleverna. Det framgår att det utifrån skolans arbete med lektionsstruktur ska ingå att en lektion ska innehålla olika moment för en variation som helklass, pararbete, grupparbete eller enskilt arbete vilket syns i flertalet lektionsobservationer. Lärarna arbetar även med att variera enskilda moment där momenten delas upp för att få eleverna så aktiva som möjligt. Vidare arbetar lärarna även med att variera mellan digitala och fysiska läromedel och med att eleverna både skriver uppgifter och även tar anteckningar för hand. Emellertid framgår i intervjuer med de äldre eleverna att de upplever att flera ämnen präglas av enskilt arbete. Detta syns också i Skolenkäten årskurs åtta där drygt 60 procent av eleverna svarade att lärarna till viss del eller inte alls varierar lektionerna så att eleverna får arbeta på olika sätt.

Självförtroende, motivation och anpassning av undervisningen

Granskningen visar att lärarna arbetar för att stärka elevernas självförtroende och motivation. Av lektionsobservationer och intervjuer med lärare, elevhälsan och elever framgår att lärarna motiverar eleverna genom att de visar att de har höga förväntningar på eleverna. I intervjuer med lärarna framgår att arbetet med begreppet förväntningar börjar redan när eleverna går på lågstadiet. Ett annat sätt för att motivera eleverna är att lärarna arbetar med att vara tydliga med vad som krävs för att nå olika aktuella mål i undervisningen. Lärarna arbetar även med att det relationella arbetet är en viktig del av motivationen för eleverna. Lärarna tillämpar även justeringar av förväntningar utifrån olika dagar och tillfällen. Vidare arbetar lärarna även med bekräftande kommentarer och positiv respons som en naturlig del av undervisningen.

Granskningen visar att lärarna anpassar undervisningen så att eleverna stimuleras och utmanas utifrån hur långt de har kommit i sin kunskapsutveckling. Utifrån lektionsobservationer och intervjuer med lärare, elevhälsan och elever framgår att lärarna använder olika metoder för att anpassa undervisningen i syfte att möta

elevernas behov. Exempelvis finns oftast fördjupningsuppgifter i ämnet eller att eleverna kan fördjupa olika aspekter av det arbetet som de gör. Uppgifterna görs ofta så att de passar elever som såväl behöver mer stöd och för dem som är mer självständiga. Lärarna ger även andra exempel på att de anpassar och låter eleverna redovisa sina kunskaper både löpande och genom olika redovisningsformer och arbetssätt.

Elevernas delaktighet i undervisningen och i det egna lärandet

Granskningen visar att eleverna är delaktiga i såväl planering som utvärdering av undervisningen. Av intervjuer med elever och lärare framgår att lärarna arbetar med att eleverna ska vara delaktiga i planering av undervisningen. Detta sker på olika sätt så som att lärarna låter eleverna svara på frågor inför ett arbetsområde avseende vad de kan om ett område, vad de är intresserade av att lära sig mer om och hur de vill arbeta. Lärarna använder ofta olika tankekartor för att ta reda på elevernas förkunskaper och utifrån elevernas svar planerar lärarna sedan arbetet och lektionerna med olika arbetsområden och arbetssätt. Eleverna ges också ofta möjlighet att ta ställning till olika alternativ om arbets- och examinationsformer för arbetsområden. Många lärare arbetar också med olika former av korta utvärderingar av hur eleverna tycker att arbetet gått under en lektion eller ett arbetsområde vilket kan ske antingen muntligt eller skriftligt.

Granskningen visar även att eleverna ges möjlighet att reflektera kring sitt eget lärande. I intervjuer med lärarna och eleverna och utifrån lektionsobservationer framgår att många lärare låter eleverna reflektera och diskutera öppna frågor i par och i grupp. Detta sker både under ordinarie lektioner samt utifrån olika gemensamma värdegrundsfrågor som lärarna gemensamt tagit fram. Eleverna på främst lågstadiet och mellanstadiet får även reflektera och skriva ner sina tankar kring sitt lärande och sin utveckling i individuella reflektionsböcker vid veckovisa samlingar med varje klass. Det framgår även att eleverna i de lägre åldrarna får arbeta med ett gemensamt arbetssätt kring hur de tar till sig läsning och textbearbetning vilket appliceras i många ämnen, där läsningen återkommande kopplas till elevernas egna erfarenheter och tankar. Lärarna på alla stadier arbetar även gemensamt med olika tankekartor där elever får diskutera i par eller grupp och där reflektera övergripande om olika ord och begrepp.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet, men vill i sammanhanget framhålla vikten av att alla lärare ger eleverna en varierad undervisning.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6–7 §§ skollagen

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i hög utsträckning så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete.

Arbetet för studiero

Granskningen visar att det finns ett samlat och riktat arbete med att skapa studiero på skolan som även eleverna deltar i. Av inkommen dokumentation och i intervjuer framgår att elevernas upplevelse av studieron analyseras via årliga enkäter och att regelbundna samtal om studiero sker i skoleledningsgruppen, elevhälsan och i arbetslagen. Rektorn och personalen håller sig även fortlöpande informerade om elevernas upplevelser av studieron under läsåret genom klass- och elevråd. Eleverna är delaktiga i framtagande av ordningsregler och klassrumsregler och studieron utvärderas regelbundet i klasserna. Sammanställningar visar att studieron generellt sett är god men att det finns vissa skillnader mellan hur den upplevs av lärare och elever där elever ibland kan uppleva att det saknas arbetsro på vissa lektioner. Flertalet lärare arbetar med en tydlig lektionsstruktur som ett sätt att skapa studiero genom att eleverna hela tiden ska veta vad de ska arbeta med och där lärarna förmedlar sina förväntningar på eleverna i inledningen av lektionerna. Avsikten är även att lektionsstrukturen ska vara en trygghet för eleverna och på det sättet skapa ett lugn i klassrummet. Lärarna använder även bestämda placeringar i klassrummen för att främja elevernas studiefokus vilket också betonas av lärarna som särskilt viktigt eftersom flera klassrum är små. Lärarna har ett gemensamt förhållningssätt gällande att eleverna ska arbeta inne i klassrummet samt vid behov använda sig av organiserade rörelsepauser. Lärarna pratar även regelbundet med eleverna om studiero och använder olika strategier för att bibehålla den även om elever i intervjuer upplever att lärarna inte har några gemensamma arbetssätt för att återfå studiero mer än att höja rösten. På lektionsobservationer och i intervjuer med lärarna framkommer emellertid att lärarna använder flera fungerande sätt för att återfå studieron, så som att eleverna ska klappa händerna och tystna när läraren klappar händerna. Flertalet lärare använder också olika färger som signalerar olika ljudnivåer eller pratar om vad som gäller vid olika moment i undervisningen. Lärarna arbetar även åtgärdande genom en chattgrupp i arbetslagen som gör att de snabbt kan få stöd av annan

personal om det uppstår situationer som gör att lärare behövs utanför klassrummet. Till de riktade insatserna för studieron hör också resurspersonal som sätts in i klasser där det i perioder behövs mer socialt stöd.

Arbete för trygghet

Granskningen visar att det finns ett medvetet arbete med att skapa trygghet på skolan som bygger på analyser av elevernas upplevelse av trygghet. Utifrån inkommen dokumentation och intervjuer framgår att elever och vårdnadshavare varje år besvarar skolans trygghets- och trivselenkäter samt Skolinspektionens enkät. Enkätresultaten från den egna enkäten analyseras och diskuteras i elevhälsan och i arbetslagen under ledning av elevhälsan. Eleverna får sedan möjlighet att diskutera resultaten genom klassråden. Därutöver används diskussioner under arbetslagsmöten och elevråd samt och kränkingsanmälningar som underlag i trygghetsarbetet. Resultaten visar sammantaget att eleverna upplever skolan som en trygg plats. Skolan har en trygghetsgrupp som består av majoriteten av elevhälsan och som har möten varannan vecka. Cirka två gånger per termin är representanter från elevrådet med i trygghetsgruppen i syfte att få eleverna delaktiga i trygghetsarbetet. Personalen genomför såväl främjande och förebyggande som åtgärdande insatser utifrån de behov som identifierats på skolan. Lärarna har en arbetsordning som handlar om att möta upp eleverna innan de kommer in i klassrummet på morgonen för en ökad trygghet. Ett annat främjande arbetssätt är återkommande temadagar en gång per termin, som kallas kulturdagar, där eleverna träffas och gör saker tillsammans mellan stadierna. Dessa dagar anordnas av de äldre eleverna. En fadderverksamhet i syfte att elever från de olika stadierna ska lära känna varandra bättre har startat efter incidenter mellan äldre och yngre elever. En åtgärdande insats har varit ett schema för ökad vuxennärvaro i en hall vid olika övergångar där klasser förflyttar sig mellan klassrum samt på raster efter att eleverna uppgett att platsen känts otrygg.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 10 kap. 20 a § skollagen

9 kap. 20 och 22 b §§ skolförordningen

Lgr22, 2.2 Kunskaper, 2.7 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i omdömen och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområde finns.

Analys av bedömningar och betyg

Granskningen visar att rektorn följer upp och analyserar eventuella skillnader och avvikelser mellan bedömningar och betyg i olika årskurser och ämnen. Av inskickat material och intervjuer med rektorn och personal framgår att rektorn följer upp och granskar eventuella skillnader i bedömningar och betyg mellan olika årskurser, ämnen och grupper och ser över betygsresultat i förhållande till de nationella ämnesproven. Dessa uppföljningar av bedömningar och betygssättning sker främst på mitterminskonferenser och i samband med betygssättningen. Rektorn tar då del av lärarnas slutsatser om sina egna och arbetslagens bedömningar och betygssättning och gör även en egen analys av resultaten utifrån ett likvärdighetsperspektiv. Vidare ser rektorn över och granskar eventuella skillnader mellan betyg och resultat från de nationella ämnesproven. Detta sker bland annat sedan förra läsåret genom ett uppföljningsdokument via huvudmannen där lärarna i årskurs sex och nio får göra en analys av korrelationen mellan sina elevers nationella provbetyg och de preliminära slutbetygen. Syftet är att rektorn utifrån det underlaget ska samtala med lärarna om betygssättningen och hur läraren särskilt beaktar resultatet av nationella prov inför betygssättningen. Vidare konstaterar rektorn att det var flera stora avvikelser på de nationella proven årskurs nio för läsåret 2022/2023, främst i matematik där 51 procent av eleverna hade högre slutbetyg än resultatet på det nationella provet. Utifrån diskussioner med lärarna är rektorns analys att hälften av eleverna som fick ett högre slutbetyg i matematik endast var några få poäng från betygsgränsen på nationella provet och att alla har visat att de har kunskaper på den högre nivån i årskurs nio. Vidare har rektorn gett förstelärare uppdraget att på de kollegiala träffarna leda arbetet med att ämnena ska ha en undervisning som harmonierar med de nationella proven.

Kvalitetssäkring av bedömningar och betyg

Granskningen visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar men att rektorn inte säkerställer att lärarna använder olika metoder i arbetet. Det framgår av inskickat material och intervjuer med rektorn, elevhälsan och lärarna att diskussioner om bedömning och betygssättning främst sker genom skolans

utvecklings- och förberedelsedagar, mitterminskonferenser och betygskonferenser. Diskussionerna sker främst inom arbetslagen men även mellan dem och skolledningen som medverkar vid dessa tillfällen. Rektorn säkerställer att skolans olika screeningresultat används som stöd för bedömning. Rektorn vet att även icke-obligatoriska bedömningsstöd används, men inte med vilken omfattning dessa används eller med vilken systematik så sker. Lärare som är ensamma i sina ämnen deltar två gånger per läsår på videokonferenser med kollegor vid huvudmannens andra skolor för att diskutera bedömning och betygssättning utifrån fastställd agenda. Därutöver sker även diskussioner om bedömning och betygssättning på utvecklings- och förberedelsedagarna i dialog med arbetslagsledarna och rektorn. Emellertid framgår av resultatet från Skolenkäten att lärarnas värdering av arbetet med samverkan mellan kollegor gällande bedömning och betygssättning är låg. I intervju med rektorn framgår även att det är några lärare som är ensamma i sina ämnen på de olika stadierna. När dessa lärare ingår i ämnesgrupper så diskuterar de främst vad som ska ingå i de olika stadierna och inte på arbetet med bedömning och betygssättning. Skolan har ett antal obehöriga lärare och dessa får stöd i bedömningen och betygssättningen av annan behörig lärare på skolan eller av rektorn utsedd lärare som anses mest lämplig. Alla lärare som anställs på skolan går huvudmannens kurs om bedömning och betygssättning vilken är utarbetad i samarbete med ett lärosäte. Delar av de nationella proven sambedöms med kollegor från andra av huvudmannens skolor. Upplägget för arbetet varierar beroende på ämne och delprov men grunden är att proven är avidentifierade och att läraren inte rättar den egna skolans prov. Rektorn har även beslutat om att detta läsår tidigarelägga diskussioner om resultaten på nationella prov och preliminära slutbetyg för en bättre korrelation med riket och en bedömning som är i linje med Skollagen.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna använder olika metoder för att göra likvärdiga bedömningar.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn ger lärarna förutsättningar att kvalitetssäkra sina bedömningar men att rektorn inte ser till att lärarna använder olika metoder i arbetet. Det riskerar att leda till att eleverna inte ges en rättvis och likvärdig bedömning.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att inleda arbetet med att inventera vilka olika metoder som alla lärare använder för kvalitetssäkring av bedömningar.

Rektorn behöver sedan förtydliga sina förväntningar på vilka metoder alla lärare ska använda och med vilken frekvens. Sambedömning, som idag används på ett tydligt sätt gällande nationella prov, är ett betydelsefullt redskap för ökad likvärdighet i alla ämnen, eftersom det bidrar till en gemensam syn på vad som ska bedömas och hur bedömningen ska gå till. Ett professionellt samtal om utformningen av olika underlag kan förbättra likvärdigheten. Sådana diskussioner kan ha både formativa och summativa syften. Det finns från forskning några faktorer som har visat sig gynna god sambedömning. Ett sätt är när lärarna fokuserar på att analysera och diskutera konkreta elevexempel som representerar en stor bredd av prestationer. Ett annat sätt är när det finns en tydlig struktur för själva sambedömningssituationen (exempelvis fasta tider, lokaler och arbetsgång) och ett tydligt ledarskap i sambedömningsgrupperna som håller ihop diskussionerna. Rektorn kan här med fördel ta stöd av huvudmannen för att utöka samverkan gällande bedömning mellan huvudmannens skolor.

Skolinspektionen rekommenderar vidare att rektorn, utifrån sin kartläggning av i vilken omfattning lärarna använder sig av Skolverkets bedömningsstöd, ger alla lärare förutsättningar att kvalitetssäkra sin betygssättning genom att använda bedömningsstöden. Detta som ett stöd för främst de lärare som inte har nationella prov eller motsvarande och som en metod för skolan att se till att bedömningarna håller en likvärdig nivå.

På Skolinspektionens vägnar

X Anna Sundman Marknäs

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Sundman Marknäs

X Fredrik Joneman

Föredragande
Signerat av: Fredrik Joneman

I handläggningen av ärendet har även utredare Fredrik Holmqvist medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer.
- Två gruppintervjuer med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska granska vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal punkter. Dessa punkter beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet i omdömen och betyg? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med omdömen och betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte skolenheten den 23-25/4 2024. Besöket genomfördes av utredarna Fredrik Joneman och Fredrik Holmqvist.

Vittra Vallentuna är F-9 skola i Vallentuna kommun. Huvudman för Vittra Vallentuna är Vittraskolorna AB som är en del av AcadeMedia. Skolan hade vid besöket 506 elever i årskurs 1-9 och är indelat i tre arbetslag. Läsåret 22/23 nådde 100 % av eleverna i årskurs 6 kunskapskraven i alla ämnen. Samma läsår hade eleverna i årskurs 9 ett genomsnittligt meritvärde på 236 poäng varav 94,4 % av eleverna var behöriga till gymnasiet. Skolan leds av en rektor och biträdande rektor.